

Sygn. akt I Ns 17/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Mogilnie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca SSR Karolina Pawlik

Protokolant st. sekr. sąd. Katarzyna Grzeszak-Lewandowska

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 05 kwietnia 2018 roku w M.

sprawy z wniosków G. M. i A. M.

z uczestnictwem (...) SA w K.

o ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem

Postanawia:

1. Oddalić wnioski.
2. Zasądzić solidarnie od wnioskodawców na rzecz uczestnika postępowania kwotę 497,00 zł (czteryście dziewięćdziesiąt siedem złotych 00/100) z tytułu kosztów postępowania.
3. Zasądzić od wnioskodawcy G. M. na rzecz uczestnika postępowania kwotę 257,00 zł (dwieście pięćdziesiąt siedem złotych 00/100) z tytułu kosztów postępowania.
4. Nakazać pobrać solidarnie od wnioskodawców na rzecz Skarbu Państwa kwotę 6.013,01 zł (sześć tysięcy trzysta złote 01/100) z tytułu nieuiszczonych kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych).

Sygn. akt I Ns 17/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy G. M. i A. M., reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika, złożyli wniosek o ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu na rzecz uczestnika postępowania- (...) S.A. z siedzibą w K., na ich nieruchomości położonej w miejscowości S. gmina S., działce numer (...), dla której Sąd Rejonowy w Mogilnie prowadzi księgę wieczystą numer (...), polegającej na znoszeniu istnienia w przestrzeni nad powierzchnią tej nieruchomości urządzeń infrastruktury energetycznej w linii napowietrznej 220 kV o łącznej długości 139 mb oraz prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych bądź innych instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren z odpowiednim sprzętem.

Ponadto wnioskodawcy wnieśli o zasądzenie od uczestnika na ich rzecz wynagrodzenia za ustanowienie służebności w kwocie 18.180,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia złożenia wniosku.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawcy podali, że są współwłaścicielami opisanej wyżej nieruchomości, na której umiejscowione są urządzenia przesyłowe, których właścicielem jest uczestnik postępowania- nad powierzchnią gruntu przebiega sieć przesyłowa napowietrznej linii energetycznej 220 kV o długości 139 metrów bieżących.

Wnioskodawcy podali również, że skierowane do uczestnika żądanie ustanowienia służebności wraz z obowiązkiem stosownego wynagrodzenia okazało się bezskuteczne. W uzasadnieniu wniosku wnioskodawcy opisali sposób wyliczenia wynagrodzenia.

Ponadto wnioskodawcy wnieśli o ustanowienie służebności przesyłu oraz zasądzenie wynagrodzenia w kwocie 36.355,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia wniosku, na stanowiącej ich własność działce numer (...), zapisanej w księdze wieczystej (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Mogilnie (sprawa zarejestrowana pod sygn. VII Ns 4/14). Wnioskodawcy wskazali, że na powyższej nieruchomości przebiega stanowiąca własność uczestnika postępowania linia napowietrzna 220 kV o długości 365 metrów bieżących.

Wnioskodawca G. M. wniósł także o ustanowienie służebności przesyłu oraz zasądzenie wynagrodzenia w kwocie 128.765,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia wniosku, na stanowiących jego własność działkach numer (...), zapisanych w księdze wieczystej (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Mogilnie (sprawa zarejestrowana pod sygn. VII Ns 5/14). Wnioskodawca wskazał, że na powyższej nieruchomości przebiega stanowiąca własność uczestnika postępowania linia napowietrzna 220 kV o długości 886 metrów bieżących. Wniosek w przedmiocie w/w działek wnioskodawca omyłkowo złożył dwukrotnie (druga sprawa zarejestrowana została pod sygn. VII Ns 6/14).

Na zgodny wniosek stron postępowania powyższe wnioski połączono do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Uczestnik postępowania (...) S. A. w K. wniósł o oddalenie wszystkich wniosków i zasądzenie od wnioskodawców kosztów postępowania. Sąd wskazuje, że uczestnik postępowania w odpowiedziach na wnioski zawarł tożsamą argumentację co do każdej z działek objętych wnioskami. Uczestnik podniósł zarzut zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu na nieruchomościach wnioskodawców. W obszernym uzasadnieniu swojego stanowiska uczestnik wskazał, że wnioskodawcy nie wykazali, w jaki sposób istnienie linii elektroenergetycznych i ich stref ochronnych ogranicza ich w korzystaniu z nieruchomości, gdyż wnioskodawcy z nieruchomości korzystają bez ograniczeń. Odnośnie zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej uczestnik wskazał, że przebiegający przez działki (...) jeden tor linii elektroenergetycznej 220 kV relacji P.- J. został wybudowany w 1958 roku a drugi tor tej linii został wybudowany w 1964 roku. Uczestnik wskazał, że powyższa linia elektroenergetyczna była nieprzerwanie eksploatowana w imieniu Skarbu Państwa przez Przedsiębiorstwo Państwowe Zakłady (...) w B. Zakład (...) w B. i jego następców prawnych, w tym uczestnika postępowania. Uczestnik podał, że przedmiotowa linia elektroenergetyczna została podłączona do napięcia w dniu 23 lutego 1966 roku i od tego dnia należy liczyć termin zasiedzenia. Przyjmując dobrą wiarę uczestnik wskazał, że z dniem 23 lutego 1976 roku nabył służebność odpowiadającą treści służebności przesyłu a ponadto gdyby przyjąć złą wiarę uczestnika, służebność tę nabył najpóźniej z dniem 23 lutego 1986 roku.

W przypadku nieuwzględnienia przez Sąd argumentacji uczestnika, uczestnik złożył ewentualny wniosek o ustanowienie służebności przesyłu precyzując treść tej służebności. Uczestnik postępowania zakwestionował proponowaną przez wnioskodawców powierzchnię pasa służebności a tym samym wyliczoną wysokość wynagrodzenia, jak i sposób jego wyliczenia, powołując się przy tym na orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym przedmiocie.

Wnioskodawcy w piśmie procesowym z dnia 05 marca 2015 roku (k. 280-282) wskazywali, iż uczestnik nie udowodnił faktu uruchomienia przedmiotowych linii przesyłowych a przedłożone przez uczestnika dokumenty nie świadczą o uruchomieniu linii i rozpoczęciu przesyłu, co w ocenie wnioskodawców oznacza, że uczestnik nie może skutecznie podnosić zarzutu zasiedzenia służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu od dat wskazanych w odpowiedzi na wniosek.

W piśmie z dnia 27 marca 2015 roku (k. 283-289) uczestnik postępowania odniósł się szczegółowo do zarzutów wnioskodawców, wskazując między innymi, iż nie jest możliwe przedłożenie oryginałów dokumentów, których kopie

zostały załączone do odpowiedzi na wniosek z tej przyczyny, że nimi nie dysponuje z uwagi na znaczny upływ czasu od ich wytworzenia, co nie oznacza, że przedłożone kserokopie nie mogą służyć ustaleniu stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

W toku postępowania wnioskodawcy i uczestnik podtrzymali swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje:

Wnioskodawcy G. M. i A. M. w ramach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej są właścicielami nieruchomości gruntowej położonej w S. gmina S.- działka nr (...), zapisanej w księdze wieczystej (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Mogilnie oraz nieruchomości gruntowej położonej w K. gmina S., działka nr (...), zapisanej w księdze wieczystej (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Mogilnie.

Ponadto wnioskodawca G. M. jest właścicielem nieruchomości gruntowej położonej w K. gmina S., działek nr (...), zapisanej w księdze wieczystej (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Mogilnie.

Przedmiotowe nieruchomości wnioskodawcy wykorzystują rolniczo pod uprawy.

Dowód: wyrys z mapy ewidencyjnej k. 11;

wypis z rejestru gruntów k. 12;

odpis księgi wieczystej k. 16-17, k. 15-16 akt VII Ns 4/14, k. 16-18 akt VII Ns 5/14.

Przez powyższe nieruchomości przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne 220 kV relacji P. – J., a dodatkowo na działce nr (...) zlokalizowany jest słup linii 220 kV oznaczony numerem 99 i na działce nr (...) usytuowany jest słup linii 220 kV oznaczony numerem 105. Powyższe urządzenia elektroenergetyczne były częścią składową przedsiębiorstwa państwowego- Zakładów (...) w B. Zakładu (...) w B.. Budowę linii rozpoczęto w 1957 roku a zostały one podłączone do napięcia w dniu 23 lutego 1966 roku.

W okresie budowy linia nosiła nazwę K.- T., K.- J. i K.- G.. Obecna nazwa P.- J. dotyczy odcinka linii K.- J. K.- G., znajdującego się pomiędzy stacjami energetycznymi P. i J..

W 1988 roku dokonano podziału Zakładów (...) w B. Zakładu (...) w B., w wyniku którego powstało Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) w B., który użytkował opisane wyżej linie elektroenergetyczne do 31 maja 1994 roku. Następnie w dniu 9 lipca 1993 roku dokonano podziału Przedsiębiorstwa Państwowego Zakład (...) w B. w celu wniesienia jego zorganizowanej części- linii napowietrznych elektroenergetycznych 220 kV stanowiących przedmiot sprawy do spółki (...) SA, co nastąpiło w dniu 31 maja 1994 roku.

(...) SA były właścicielem powyższych linii do dnia 28 grudnia 2007 roku, kiedy to w wyniku podziału spółki linie przejęła spółka (...) SA. W dniu 11 grudnia 2008 roku (...) SA zmieniła nazwę na (...) SA a następnie w dniu 9 stycznia 2013 roku nastąpiła zmiana nazwy firmy na (...) SA.

Tak więc od momentu posadowienia powyższych linii elektroenergetycznych (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K., a wcześniej jego poprzednicy prawni, nieprzerwanie przez kilkadziesiąt lat użytkowali urządzenia elektroenergetyczne zlokalizowane na nieruchomościach wnioskodawców, dokonując także ich przeglądów i konserwacji.

Istnienie urządzeń elektroenergetycznych opisanych powyżej na nieruchomościach wnioskodawców nie wiąże się z ograniczeniami inwestycyjnymi i ograniczeniami w uprawie ziemi.

Dowód: odpis z KRS uczestnika k. 38-44;

plan rozwoju sieci przesyłowej k. 45;

zaświadczenie lokalizacji szczegółowej k. 46;

zezwolenie z dnia 28.10.1957r. k. 47;

zgoda na nabycie ograniczonych praw rzeczowych k. 48;

zezwolenie z dnia 18.11.1957r. k. 49;

pismo Rejonu Lasów Państwowych w B. z 14.12.1957r. k. 50-51;

pismo Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z 14.01.1958r k. 52;

zaświadczenie lokalizacji szczegółowej nr 38/58 k. 53;

pismo Lasów Państwowych z 14.03.1958r. k. 54-56;

wniosek z 1.04.1958r. k. 57;

pismo z 21.04.1958r. k. 58;

protokół porozumienia k. 59-62;

pismo Zjednoczenia (...) w W. z 7.08.1963r. k. 63;

pismo do Zakładu (...) z 3.03.1966r. k. 64;

plan sieci elektroenergetycznej k. 65-66;

zarządzenie nr 16 k. 67-74;

zarządzenie nr 57 z wykazem k. 75-82;

zarządzenie nr 201/O./93 z 09.07.1993r. z załącznikiem k. 83-84;

akt notarialny- protokół z 31.05.1994r. z załącznikami k. 85-100;

postanowienie SR dla M. St. Warszawy w Warszawie k. 101-102, 120-124;

akt notarialny z 05.12.2007r. k. 103-109;

ogłoszenie w (...) k. 110-119;

opinia biegłego z dziedziny energetyki R. A. k. 328-337;

opinia biegłego z dziedziny geodezji T. D. k. 354-360, 402-410.

Pismem z dnia 2 sierpnia 2013 roku wnioskodawcy zwrócili się pisemnie do uczestnika postępowania o ustanowienie służebności przesyłu na stanowiących ich własność działkach nr (...) i zapłatę łącznego wynagrodzenia za ustanowienie służebności w kwocie 180.532,95 zł, jednakże uczestnik postępowania sprzeciwił się żądaniu.

Dowód: wezwanie do zapłaty k. 10;

raport oszacowania wysokości wynagrodzenia k. 13-15.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o wymienione wyżej dowody z dokumentów oraz opinii biegłych.

W ocenie Sądu dowody z dokumentów są całkowicie wiarygodne, brak jest podstaw do przypuszczenia, że ich treść jest sprzeczna z rzeczywistym stanem prawnym. Dokumentów tych strony w toku postępowania skutecznie nie zakwestionowały.

Sąd nie zobowiązywał wnioskodawców do przedłożenia oryginałów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem dokumentów, które uczestnik przedłożył wraz z odpowiedzią na wniosek a których wnioskodawcy domagali się w piśmie z dnia 5 marca 2015 roku, gdyż wykonanie tego obowiązku przez uczestnika było niemożliwe, uczestnik w piśmie procesowym z dnia 27 marca 2015 roku wyjaśnił, że z uwagi na znaczny upływ czasu (w tym terminów wiążących się z archiwizacją dokumentów) nie dysponuje ich oryginałami. Sąd wyjaśnienia te uznał za wiarygodne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego. Mając na uwadze ilość przekształceń organizacyjnych i własnościowych uczestnika, zakres czynionych w tym czasie inwestycji a także datę powstania zarówno dokumentacji projektowej jak i wykonawczej przedmiotowych linii elektroenergetycznych, trudno wymagać, aby uczestnik nadal dysponował kompletem oryginalnej dokumentacji. Sąd dokonał więc oceny przedłożonych do akt sprawy kserokopii i nie znalazł podstaw do ich kwestionowania jako dowodów mających świadczyć o istnieniu dokumentów o określonej treści. Zgodnie z obowiązującymi przepisami kserokopia jest legalnym środkiem dowodowym w postępowaniu cywilnym. W tym zakresie Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w postanowieniu z dnia 26 listopada 2014 roku w sprawie III CSK 254/13, gdzie Sąd Najwyższy wskazał, że „posłużenie się niepotwierdzoną kserokopią jako środkiem mającym posłużyć ustaleniu treści pisemnego dokumentu uznać należy za dopuszczalne tylko wówczas, kiedy z przyczyn faktycznych uzyskanie dostępu do oryginału lub wypisu lub odpisu funkcjonującego na prawach oryginału nie jest możliwe dla strony, a także dla sądu. Wówczas nie zachodzi niebezpieczeństwo obejścia przepisów o prowadzeniu dowodu z dokumentów”. Sąd w niniejszej sprawie nie dopatrył się żadnych okoliczności, które mogłyby wskazywać, iż w rzeczywistości nie istniały dokumenty, których kopie przedłożył uczestnik z odpowiedzią na wniosek. Zdaniem Sądu treść zawarta w kserokopiach dokumentów zawiera dokładne odwzorowanie treści zawartej w ich oryginałach. Ponadto Sąd miał na względzie to, że wnioskodawcy nie kwestionowali wiarygodności przedłożonych kopii dokumentów, tj. nie kwestionowali zawartych treści, jak i daty powstania oryginałów dokumentów, które kserokopie odzwierciedlały, czy też nie podnosili, aby treść kserokopii mogła być modyfikowana.

Sąd pominął dowód z przesłuchania wnioskodawców, bowiem wnioskodawcy wezwani do stawiennictwa na rozprawę pod rygorem pominięcia dowodu z ich zeznań, na rozprawę nie stawili się i nie usprawiedliwili swojego niestawiennictwa. Sąd wskazuje, że wnioskodawcy nie stawili się na żaden z wyznaczonych terminów rozprawy.

Za wiarygodny w pełni Sąd uznał dowód w postaci opinii biegłego sądowego w dziedzinie energetyki R. A. oraz w dziedzinie geodezji T. D.. Dowody te cechowała rzeczowość i obiektywizm, biegli udzielili odpowiedzi na postawione przez Sąd pytania, na które zgodnie z zakresem posiadanych wiadomości specjalnych i udostępnionym materiałem dowodowym mogli i powinni udzielić odpowiedzi. W toku procesu dowody te nie zostały skutecznie zakwestionowane przez strony postępowania, strony nie składały żadnych zastrzeżeń do opinii biegłego z dziedziny energetyki, z kolei opinia geodezyjna została uzupełniona zgodnie z żądaniem uczestnika postępowania. Sąd nie znalazł żadnych podstaw, by wiarygodność i obiektywizm powyższych opinii kwestionować.

Sąd nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego z dziedziny szacowania nieruchomości na okoliczność ustalenia wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności, bowiem pełnomocnik wnioskodawcy w określonym terminie nie uiścił zaliczki na jego przeprowadzenie a Sąd wzywając o zaliczkę zastosował rygor pominięcia dowodu. Ponadto

Sąd wskazuje, że przeprowadzone dotychczas dowody pozwoliły rozstrzygnąć sprawę a przeprowadzenie powyższego dowodu okazało się zbędne i wiązałyby się z nieuzasadnionym przedłużeniem postępowania i wzrostem jego kosztów.

W niniejszej sprawie niewątpliwe jest, że wnioskodawcy są współwłaścicielami nieruchomości opisanych we wniosku tj. działek numer (...) a ponadto wnioskodawca jest właścicielem działek nr (...) oraz to, że na nieruchomościach tych zlokalizowane zostały urządzenia elektroenergetyczne takie jak napowietrzna linia energetyczna wysokiego napięcia 220 kV linii P. - J. wraz ze słupami energetycznymi, stanowiące obecnie własność uczestnika postępowania. W sprawie nie budzi również wątpliwości to, że urządzenia te co najmniej od 23 lutego 1966 roku, tj. od daty uruchomienia linii są nieprzerwanie użytkowane przez uczestnika postępowania, a wcześniej jego poprzedników prawnych.

Istota sprawy sprowadzała się do ustalenia, czy zasadne jest ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu na rzecz uczestnika postępowania o treści jak we wnioskach a także, czy uczestnik postępowania skutecznie podniósł zarzut zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu na nieruchomościach wnioskodawców, a jeżeli tak, to z jaką datą, przyjmując posiadanie w dobrej, bądź złej wierze.

W ocenie Sądu do rozpoznania niniejszej sprawy zastosowanie mają następujące przepisy: art. 305¹ kc, zgodnie z którym nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 kc, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). W art. 49 § 1 kc wskazano, że urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne nie należą do części składowych nieruchomości, jeżeli wchodzą w skład przedsiębiorstwa. W sprawie jest niewątpliwie, że urządzenia elektroenergetyczne znajdujące się na nieruchomościach wnioskodawców służą do doprowadzania energii elektrycznej i wchodzą w skład przedsiębiorstwa uczestnika postępowania. Natomiast art. 305⁴ kc wskazuje, że do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych, a zgodnie z art. 292 kc, służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio.

W doktrynie i orzecznictwie, w tym orzecznictwie Sądu Najwyższego panuje pogląd, że możliwe jest stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu (tak np. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 06.02.2013r., sygn. akt V CSK 129/12, podobnie Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 25.04.2013r., sygn. akt I ACa 1446/12 Lex nr 1316216).

W ocenie Sądu zarzut uczestnika postępowania, iż jego poprzednik prawny nabył w drodze zasiedzenia nieodpłatną służebność o treści odpowiadającej służebności przesyłu jest zasadny.

Sąd uznał, iż napowietrzne linie energetyczne przebiegające nad nieruchomościami wnioskodawców oraz zlokalizowane na tych nieruchomościach słupy energetyczne spełniają wymóg trwałego i widocznego urządzenia. W sprawie jest niewątpliwie, że urządzenia te służą do przesyłu energii elektrycznej i że najpóźniej od 23 lutego 1966 roku były użytkowane przez poprzedników prawnych uczestnika postępowania a obecnie użytkowane są przez uczestnika.

Wnioskodawcy podnosili w toku sprawy, iż stan obecny na nieruchomościach stanowiących przedmiot sprawy w ich ocenie jest ograniczeniem własności a ponadto uczestnik postępowania nie wykazał faktu uruchomienia przedmiotowych linii a przedłożone dokumenty nie przesądzają o ich uruchomieniu i rozpoczęciu przesyłu.

Sąd uznał, iż uczestnik postępowania, a wcześniej jego poprzednicy prawni, korzystając z nieruchomości wnioskodawców w sposób, który odpowiadał treści służebności przesyłu, byli posiadaczami służebności w rozumieniu

art. 352 kc i znajdowali się w dobrej wierze. Uczestnik postępowania podawał, że przedmiotowe linie energetyczne zbudowano m.in. na potrzeby rozwoju linii przesyłowych energii elektrycznej w kraju. Podstawą prawną takich inwestycji był Dekret z dnia 26 kwietnia 1949 roku o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych i wydane na jego podstawie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 1950 roku w sprawie własności władz i trybu postępowania w niektórych przypadkach nabywania nieruchomości i praw rzeczowych ograniczonych niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych. (Dz. U. z dnia 27 października 1950 roku).

Z materiału dowodowego wynika, że nie było żadnego sprzeciwu ze strony ówczesnych właścicieli nieruchomości, co do istnienia urządzeń elektroenergetycznych na tych nieruchomościach a w związku z tym nie było żadnych roszczeń. Okoliczności tej wnioskodawcy nie kwestionowali. Należy zauważyć, że powyższe urządzenia energetyczne były budowane już w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku. Ówczesny inwestor posiadał stosowne zezwolenia dotyczące lokalizacji inwestycji, jej przebiegu a także nabycia służebności gruntowych na gruntach, na których przedmiotowe linie miały przebiegać. Uczestnik nie przedstawił kompletu dokumentacji związanej z budową i uruchomieniem linii, jednakże po upływie tylu lat od zakończenia budowy, trudno wymagać, aby taką dokumentację posiadał w komplecie. Niemniej jednak brak jest podstaw do uznania, że inwestor nie posiadał wymaganych zgód i zezwoleń na objęcie w posiadanie nieruchomości, po których przedmiotowe linie energetyczne przebiegają. Poza tym objęcie w posiadanie tych nieruchomości następowało sukcesywnie w czasie budowania przedmiotowych linii. Wnioskodawcy nie kwestionowali prawidłowości objęcia w posiadanie przedmiotowych nieruchomości w zakresie koniecznym do wybudowania linii energetycznych i następnie ich eksploatacji. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 października 2016 roku w sprawie IV CSK 759/15 wskazał, że samoistne posiadanie zasadza się na faktycznej możliwości władania rzeczą w taki sposób i w takim zakresie, w jakim właściciel jest do tego uprawniony. Uprawnienia właściciela zostały określone w art. 140 k.c. Z posiadaniem związane są trzy domniemania: posiadania samoistnego (art. 339 k.c.), ciągłości (art. 340 k.c.) i zgodności z prawem (art. 341 k.c.). Dwa pierwsze mają szczególne znaczenie dla kwestii zasiedzenia, przy ustalaniu przesłanki posiadania samoistnego, jak i przy obliczaniu czasu posiadania. Zwalniają one posiadacza od konieczności prowadzenia dowodów i uprawniają do wykonywania władztwa do czasu obalenia domniemania przez tego, kto twierdzi, że w konkretnej sprawie domniemanie nie jest prawdziwe. Konieczną przesłanką tego domniemania jest faktyczne władztwo nad rzeczą, które powinien wykazać powołujący się na posiadanie. Przyjęte zostało w orzecznictwie, że zgodnie z art. 336 k.c., o posiadaniu i jego postaci decyduje wyłącznie sposób władania rzeczą. Jeżeli odpowiada on treści prawa własności, to spełnia cechy samoistnego posiadania. Nie ma natomiast znaczenia rodzaj zdarzenia prawnego, w którego wyniku doszło do objęcia nieruchomości w posiadanie przez Skarb Państwa. Badanie charakteru władania rzeczą przez Skarb Państwa obejmuje analizę zewnętrznych jego zachowań względem rzeczy, jak też analizę podstawy prawnej tego władania, która wskazuje, w czym imieniu Skarb Państwa nią włada. Uznać więc należy, że poprzednicy prawni uczestnika posiadają służebność gruntową polegającą na korzystaniu z trwałych i widocznych urządzeń posadowionych na nieruchomości przez przedsiębiorstwo energetyczne co najmniej od 23 lutego 1966 roku i jest to posiadanie w dobrej wierze.

Sąd podziela pogląd przedstawiony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2012 roku, sygn. akt IV CSK 183/11, zgodnie z którym nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, iż posiadanie służebności przesyłowej przez przedsiębiorstwo państwowe przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej kodeks cywilny z 1989 roku nie było posiadaniem w rozumieniu art. 352 § 1 kc i nie mogło prowadzić do zasiedzenia. Dopuszczalne jest więc zaliczanie posiadania przez przedsiębiorstwo państwowe do okresu potrzebnego do nabycia służebności przez zasiedzenie przez następcę prawnego tego przedsiębiorstwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi

również wątpliwości dopuszczalność nabycia w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa przed ustawowym uregulowaniem przesyłu w art. 305¹ kc i następnych.

W art. 305⁴ kc wskazano, że do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych, natomiast w art. 292 kc wskazano, że do stwierdzenia nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie. I tak w art. 172 kc regulującego stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie przewidziano, że okres samoistnego posiadania nieruchomości w dobrej wierze niezbędny do jej zasiedzenia wynosi 20 lat, natomiast w złej wierze 30 lat. Obecne brzmienie tego przepisu obowiązuje od 01 października 1990 roku. Poprzednia treść art. 172 kc wskazywała, że okres samoistnego posiadania nieruchomości w dobrej wierze niezbędny do jej zasiedzenia wynosił 10 lat, a w złej wierze 20 lat. Sąd w niniejszej sprawie przyjmując dobrą wiarę poprzednika uczestnika postępowania i datę 23 lutego 1966 roku, jako początek okresu samoistnego posiadania, uznał iż okres niezbędny do stwierdzenia nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie upłynął w dniu 23 lutego 1976 roku, a więc w dacie obowiązywania poprzedniego brzmienia art. 172 kc. Sąd wskazuje, że podniesiony przez uczestnika postępowania zarzut nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu byłby również zasadny przy przyjęciu złej wiary i 20 letniego okresu samoistnego posiadania, wówczas okres ten upłynąłby w dniu 23 lutego 1986 roku.

W ocenie Sądu bez znaczenia w świetle okoliczności niniejszej sprawy jest fakt, iż uczestnik postępowania nie przedłożył protokołów odbioru linii a także map pozwalających stwierdzić planowany przebieg przedmiotowych linii w momencie wydania decyzji. Przebieg linii elektroenergetycznych został usytuowany na mapach sporządzonych przez biegłego geodetę, żadna ze stron nie kwestionowała usytuowania linii. Brak jest więc podstaw do uznania, że przebieg linii został zmieniony. Brak protokołu odbioru prac również nie niweczy zasadności podniesionego przez uczestnika zarzutu zasiedzenia. Początkową datę biegu zasiedzenia ustalono na podstawie pisma z 3 marca 1966 roku, z którego wynika, że linia została uruchomiona, przy czym tor I linii został wybudowany w 1958 roku a tor II linii w 1964 roku. przyjęty więc termin jest terminem najbardziej korzystnym dla wnioskodawców. Sąd uznając opisany wyżej zarzut uczestnika postępowania za całkowicie zasadny w świetle okoliczności niniejszej sprawy, nie było więc podstaw do ustanowienia na rzecz uczestnika postępowania odpłatnej służebności przesyłu o treści jak we wnioskach i z tych względów, w oparciu o powołane wyżej przepisy a contrario Sąd wnioski G. M. i A. M. oddalił.

Zdaniem Sądu, na podstawie art. 520 § 3 kpc, wnioskodawcy winni ponieść koszty postępowania poniesione przez uczestnika, gdyż strony od samego początku w różnym stopniu były zainteresowane jego wynikiem a wszystkie wnioski wnioskodawców zostały oddalone. Sąd w oparciu o powyższy przepis zasądził solidarnie od wnioskodawców na rzecz uczestnika kwotę 497,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Na powyższą kwotę składają się dwa wynagrodzenia pełnomocnika uczestnika w wysokości 240,00 zł każde, ustalone w oparciu o § 7 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013r., nr 490), liczone od wniosku dotyczącego działki (...) i od wniosku dotyczącego działki (...) (połączona sprawa VII Ns 4/14) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa. Ponadto Sąd zasądził od wnioskodawcy G. M. na rzecz uczestnika postępowania kwotę 257,00 zł tytułem wynagrodzenia ustalonego na podstawie tożsamej jak wyżej wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa i wynika ono z wniosku dotyczącego działek nr (...) (połączona sprawa VII Ns 5/14).

Ponadto Sąd stosownie do art. 83 § 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nakazał pobrać solidarnie od wnioskodawców na rzecz Skarbu Państwa kwotę 6.013,01 zł, tytułem zwrotu poniesionych tymczasowo przez Skarb P. kosztów wynagrodzenia opinii biegłych.

SSR Karolina Pawlik

ZARZĄDZENIE

1. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć:

- pełnomocnikom stron.

2. Z apelacją lub za 14 dni.

M., 25.05.2018r.

SSR Karolina Pawlik